

wszyscy na swych miejscach pozostają, czyż to nie znak upadku moralności? Opowiadamy sobie co chwila na ucho o grzechach i przegranych znaczących i cieszymy się, że tyle jeszcze u nas żywności! Zgola na każdym niemal kroku żart z prostych zasad moralności. Tu nadużywają z najgorszą wiarą kredytu, tam ogłaszają konkursy, by jutro pod inną firmą z krzywdą wierzylieli toż samo przedsięwzięcie otworzyć; tu żartują z zapisów publicznych i tyle a tyle innych pięknych rzeczy, a królowa-opinia milczy. Czyż to nie smutno, czyż nieboleśnie a ciężko! Zdobądźmy się raz przecie na tyle odwagi, by ręki złemu nie podawać; zdobądźmy się, powtarzam, inaczej źle stawi nas.

Berlin, 22 maja.

(Zamknięcie sejmiku monarchii. — Sejmik prowincjonalny. — Zasiadanie lorda Russela w utrzymaniu europejskiego pokoju i podziękowanie cesarza Wilhelma. — Równouprawienie niemieckich gimnazjów. — Cesarz Wilhelm i car Aleksander. — Utworzenie narodowo-liberalnego stronnictwa. — Baron Werther posłem w Carogrodzie w miejsce hr. Arnima.)

O Parlamentarna kadencja doszła szczęśliwie do końca. Wczoraj o 4 godzinie po południu zebrały się obiedwie Izby sejmiku pod łaską marszałka Izby panów hr. Stolberga na wspólne posiedzenie, a wiceprezes gabinetu minister skarbu Camphausen odczytał nadesłane z Wiesbadenu orędzie królewskie, zamykające sejm monarchii na podstawie art. 77 konstytucji z 31 stycznia 1850. Orędzie królewskie nie było na pożegnanie posłom i ograniczyło się na czystej tylko, krótkiej formie używającej przy zamknięciu kadencji parlamentarnych. Po ogłoszeniu królewskiego orędzia zawiązał hr. Stolberg obiedwie Izby do wznieśnienia okrzyku na cześć cesarza, a zgromadzenie odpowiedziało na wezwanie kilkokrotnie okrzykiem: „Niech żyje J. król. Mość, Cesarz nasz najmiloszy, król Wilhelm pruski!“ Wspólne do posiedzenia Izby obudwóch nie trwało ani półgodziny i posłowie rozeszli się, by po walkach parlamentarnych, gorących nieraz, powrócić w domowe progi. Prasa berlińska ze swego naturalnie stanowiska składa im szczere i serdeczne podziękowanie pod przewodnictwem National Ztg., która triumfuje obecnie, że na nie nie dały się wszelkie wysiłki centrum i namiętnie mowy jego członków. W czerwcu już mają rozpocząć obrady sejmiku prowincjonalny. Sejm prowincji nadreńskich zwołany już został, a niebawem ma być zwołany sejm prowincjonalny poznański.

Czy istotnie pokój europejski był przez czas niejakich w zawieszeniu i armaty Kruppa miały na nowo umieszczać się z rozpaczliwymi okrzykami wszystkich haustów i baistów przyprowadzonych przesileniem gwałtownym do kija zabraczego niemal, otem możnaby tylko domyślić się z portfelu ks. Bismarcka, ks. Gorczakowa może, hr. Arnima lub p. Gontaut Birona. Więcej przecie jak prawdopodobne, że coś kłuto się w powietrzu i burza, która już zawiła nad Europą, załagodzona została tylko na czas niejakich dyplomatycznych pertraktacji, do których przyczyniła się najwięcej neutralna jak zwykle Anglia. Wiadomo już bowiem czytelnikom naszym, że lord Russel złożył w Izbie angielskiej przed kilkunastu dniami publiczne oświadczenie, że Anglia postara się o utrzymanie pokoju, a zacierpięte u mocarstw zagranicznych poufale informacje nie nakazują jak na teraz obawiać się w żadnym razie zakłócenia europejskiego pokoju. Na cóż to zapewnienia pokoju, jeżeli nikt o jego utrzymaniu nie wątpił, gdy nikt o wojnie nie myślał? Słowa lorda Russela tym większe jeszcze nabierają znaczenia i wagi, że, jak korespondent berliński do Daily Telegraph donosi, cesarz Wilhelm podziękował własnoręcznie listem lordowi Russelowi za utrzymanie europejskiego pokoju. Podziękowanie to jak i kategoryczne, z naciskiem wymówione oświadczenie angielskiego ministra, daje w każdym razie wiele do domyslenia.

Z Paderbornu donoszą Niemcy, że w skutek odczytania z ambon przez wszystkich duchownych dycezyj listu pasterskiego ks. biskupa Konrada, pociągnięto już samego biskupa i czterech duchownych do odpowiedzialności. Ze zaś w dycezyi paderborskiej znajduje się 450 parafii, należy się spodziewać procesu na wyższą skalę. List pasterski biskupa skonfiskowała policja. — National Ztg. dowiaduje się z nadreńskich prowincji, że stronnictwo klerykalne zamierza dla opornych ustawom majowym duchownych urządzić punkt zborny przy luksemburskiej granicy w miasteczku Echternach. Organ księcia Bismarcka Nordd. Allg. Ztg. powiada w skutek tego, że rząd znajdzie środki, aby w razie danym obrócić w niwecz zamiary ultramontanistycznego obozu.

Książę Bismarck zwołał w ostatnim czasie konferencję z reprezentantów wszystkich niemieckich rządów celem porozumienia się co do uprawnienia wszystkich gimnazjów niemieckich. Uchwała zapadła na tej konferencji orzekła, że odtąd zaświadczanie dojrzałości wystawione przez którekolwiek niemieckie gimnazjum uprawnia do słuchania kurów na wszystkich niemieckich uniwersytetach. Podobną jednność ma być niebawem przeprowadzona w całym cesarstwie i co do egzaminów do jednorocznej służby wojskowej.

Car Aleksander ma w dniu dzisiejszym przybyć wieczorem do Ems, a cesarz Wilhelm przybędzie tamże w przyszły poniedziałek. Jak długo obadwaj monarchowie pozostaną razem w Ems, o tem nie donoszą

jeszcze dzienniki, lubo sądzą, że cesarz Wilhelm dzień tylko zabawi u swego kuzyna.

W dniu wczorajszym zebrał się członkowie stronnictwa narodowo-liberalnego w jednym z hoteli berlińskich celem zawiązania się w towarzystwo. Zgromadzenie przyjęło zredagowane już przedtem statuta i wybrało zarząd, tak że byt towarzystwa jest zapewniony.

Hrabia Arnim miał, jak wiadomo, reprezentować Niemcy u Porty otomańskiej w Carogrodzie. Wskutek dymisji hr. Arnima posada ambasadora w Carogrodzie opróżniona została i ma być powierzona, wedle wiarygodnych wiadomości, byłemu posłowi w Paryżu, panu Wertherowi.

Z brukowych wiadomości nie mam ważniejszego do zapisania. O pojedynku ks. Putbus z p. Laskerem przycichło.

Wiedeń, 21 maja.

(Fizjonomia machin. — Obrady delegacji. — Fortyfikacje pod Przemysłem. — Pogłoski. — Msgr. Jacobini.)

Żyjemy w Wiedniu, a oddychamy powietrzem stolicy węgierskiej, gdzie zbiegły się obecnie wszystkie arterie życia politycznego monarchii austriacko-węgierskiej. Mówiąc w liczbie mnogiej mam tu na myśli dzienniki i dziennikarzy, tudzież garstkę niepoprawnych polityków z profesy, bo ogół, wierząc mi, nie byłby zajmując się tem, nad czem łamią sobie głowy od dwóch tygodni ojcowie narodu austro-madziarskiego. Jakież to zresztą śleczce cierpliwie nad sznustami referatami z posiedzeń delegacji, zaciękać się w tajniki tytułów i tytułików naszpikowanych suchymi cyframi, gdy pogoda uśmiecha się cudownie i wabi za miasto do ogrodów, do pysznego zresztą Prateru, bo Wiedeńczyk szuka rozrywki po za domem i znajduje ją, gdy widzi nad sobą jasny błękit nieba, około siebie kilka drzew a przed sobą kufel nektaru bawarskiego... Pragnienie niewygórwane — a przecież do urzeczywistnienia potrzeba choćby rąbka słońca, pogody, którejż zowadzać nas do niedawna tak niechętnie, wprawiała w rozpacz pocziwych Wiedeńczyków, a więcej jeszcze restauratorów, narażonych z powodu tego na dotkliwie straty. Dziś skoro maj przynajmniej pod koniec poczyna spełniać swą powinność, ani się dziwuję, że Wiedeńczyk mniej się zajmuje polityką, unika teatrów i zaanektowanych natomiast z rodziną stół w jednym z licznych ogródków, imaginuje sobie, że jest na wsi, że odycha powietrzem wiejskim.

Delegacje wspólne jutro już zostaną zamknięte. Dziś zebrały się na wspólne posiedzenie, aby uunąć różnice zachodzące między uchwałami jednej i drugiej delegacji. Ponieważ różnice te nie są zbyt znaczne, przeto obrady jutrzejsze nie będą burzliwymi i ukłną się porozumieniem, tem bardziej, że Węgrzy którzy w latach dawniejszych popierali usiłowania zmierzające do zwiększenia i ulepszenia sił zbrojnych, dziś walczą z większością centralistyczną delegacji austriackiej o lepsze w skreśleniu budżetu wojennego.

Wobec inności skreśliła delegacja całą sumę przeznaczoną na budowę fortyfikacji pod Przemysłem. W obronie tej pozycji stawał dr. Smolka dowodząc potrzeby ufortyfikowania Galicji, jako kraju odciętego od monarchii łańcuchem gór a odkrytego na zewnątrz na przestrzeni niemal 100 mil. Przeciwnemu wystąpił p. Herbst, zdaniem którego należy na rok ten zaniechać wszelkich dążeń się na późniejszą odłożyć wydatków, a do opinii p. Herbst przyczyniła się większość przechodząca nad argumentami reprezentanta rządu p. Bechera dowodzącego, że zaniechanie robót pod Przemysłem znaczne za sobą pociągnie wydatki już dla tego samego, że przygotowania poczynione nie mogą być bez kosztu usunięte — do porządku dziennego.

Nie wchodząc tutaj, jakie głównie powody były motorami do wykreślenia sumy na budowę twierdzy w Przemysle, nie podobna nie wyznać, że w obec niefortunnych prób z fortyfikacjami krakowskimi, niemniej doświadczeń poczynionych w ostatniej wojnie, nie mamy powodu żalić się, iż Przemysł pozostanie i nadal otwartym miastem. Zresztą przeznaczona przez rząd na cel ten suma (200,000) złr. jest tak małą w stosunku do preliminarzowych ogólnych kosztów budowy, że gdyby tym samym chciano nadal pójść torem, Przemysł ufortyfikowanymby został zaledwie za jakie lat kilkadziesiąt.

Zresztą głucho u nas i cicho na polu politycznym, a ciszy tej nie zdołają rozzerwać puszczane od czasu do czasu race to o gotującym się ni ztąd ni z oąd przesileniu gabinetowem, — to o okólnikach ministrów spraw wewnętrznych i wyznaniowych, to o sankcjonowaniu ustaw wyznaniowych, w końcu okólnika nuncjusza apostolskiego w Wiedniu msgr. Jacobiniego do arcybiskupów austriackich, zalecającego tym ostatnim umiarkowanie i powolność ustawom wyznaniowym. — W jednym, drugim i trzecim wypadku puszczane przez dzienniki race, nie były niczem więcej, jak tylko fajerwerkami, nad którym gapila się przez chwilę spragniona sensacyjnych wiadomości publiczność stolicy. Co się tyczy nowego nuncjusza papieskiego, to tenże rozwija tutaj niezwykłą czynność, oddaje i przyjmują wizyty i nie zdaje się bynajmniej być tem, czem go mieć chcieli dzienniki wiedeńskie, t. j. posłańcem, niosącym państwu wojnę z powodu ostatnich reform na polu kościelnym.

Piętno niewoli nosiły na czole!

Spelniam powinność, choć sroga i twarda;

Jestli nam niezmierzona niewola i wgarda;

Jestli nie wzrusza nas hańba ogromna;

Umre, lecz powiem wprzód — nie ma już Romy!

Niestety, szlachetność jednak wyznać nam nakazuje, że język poety nie zawsze jest tak czystym i naturalnym, nie zawsze myśli tak czysta i nieskażona przepływa po trudnościach formy, jak w tym i wiele innych znakomitych ustępach. Gdzieśindziej walka z temi trudnościami pozostawia cięgiele ślady, w pretensjonalnych, naciąganych wyrażeniach i przekładaniach, np.: „W kamiennosci serce me stężało“, „W serca tępota chowam dla ciebie pieśń“, „Dziś słońce tryumfu oświeci twój, mnie — szczęścia końce“, „Czy śmierci ci toni uścisk jest miłszy czy życia ujęcia?“, „Niekiedy naginanie do rymu wyraża się tak nierównowagą jak np. w wyrażeniu: „Two groźby mi obójne jak błaga twych tony.“ Można zestawiać wrzaski groźb z tonami błagań jako czynnik jednej natury, ale „groźba“ bezwzględnie wzięta nie da się z „tonem błagań“ porównywać. W innych miejscach autor rymowi składa w ofierze logicznej rzeczy porządek, mówiąc np.: „Zginiesz wraz ze mną i poznasz me gniewy.“ Są to drobne usterki a wykryamy je, bo przekonani jesteśmy, że autor odrzucił się z nich prędko, że mechanizmem wiersza całkowicie zawładnął i będzie mógł nim władać na równi z mistrzami. Na tem ograniczamy nasze uwagi a jeżeli zbyt szeroko i zbyt dokładnie wytoczyliśmy strony umienne, jeżeli ogólnie tylko mówiliśmy o dodatnich, sądymy,

NIEMCY.

* Berlin, 22 maja. Izba deputowanych przekazała na ostatniem swem czwartkowym posiedzeniu sprawozdanie wyborów ministra Delbrücka i deput. Kette odnośnej komisji. Po odczycaniu pisma wiceprezesa gabinetu ministra Camphausena zapowiadającego zamknięcie sejmiku o 4 godzinie na wspólne posiedzenie Izby obudwóch, marszałek Izby Bennigsen przedłożył Izbie krótki pogląd na sprawy przez nich zlatowane, a najstarszy członek Izby Bonin podziękował w imieniu całej Izby marszałkowi za przewodniczenie obradom podczas całej kadencji sejmowej. Deputowani powstawszy z miejsc, potwierdzili słowa deputowanego Bonina. Marszałek Bennigsen zamknął o 2. posiedzenie zawiązawszy Izbę do trzykrotnego okrzyku na cześć cesarza i króla.

Izba panów obradowała w trzecim czytaniu nad zakupnem galerii obrazów Suermonda dla berlińskiego muzeum, za sumę 340 tysięcy talarów. Pomimo opozycji ze strony hr. Schulenburg Beetendorf za takie faworyzowanie stolicy, przyjęła Izba rządowy projekt znaczną większością głosów. Po załatwieniu należnym licznych petycji, podziękował w imieniu Izby najstarszy jej członek p. Frankenberg marszałkowi hr. Stolbergowi za przewodniczenie obradom a marszałek hr. Stolberg zamykając posiedzenie, wniósł na cześć cesarza okrzyk, który po trzykroć powtórzyła Izba.

O 4 godzinie zebrały się ponownie obiedwie Izby na wspólne posiedzenie, na którym zamknął sejm monarchii minister Camphausen, jak o tem bliżej rozpisuje się korespondencja berlińska.

FRANCJA.

* Paryż, 20 maja. Posiedzenie dzisiejsze Izby rozpoczęło się wśród wielkiego wzburzenia umysłów. Pomiędzy deputowanymi najróżnorodniejsze krążyły wieści o nowym gabinetie, lubo niebawem dowiedziano się, że przesilenie ministerialne jeszcze nie ukończone. Na porządku dziennym Zgromadzenia było trzecie czytanie projektu o kapelanii w armii. Generał Saussier, który pierwszy zabrał głos w tej kwestyi, starał się udowodnić, że projekt rządowy nie odnieście pożądanego skutku, bo umieszczając księży po koszarach zmniejsza się ich powaga. Generał Saussier prosi z tego powodu Izbę, aby projekt odrzuciła. Słowa mówcy wywarły dość silne wrażenie na Zgromadzeniu, tak że biskup Dupanloup z obawy, aby cały projekt nie upadł, wstąpił na mównicę i stanął w jego obronie. Kwestya ta jest bardzo prostą — mówił biskup Dupanloup — chodzi bowiem tylko o to, aby żołnierze mogli zadość uczynić religijnym swym obowiązkom, ku czemu potrzeba dla nich miejsca w kościele, którego nie ma. (Protesty z lewicy.) — Dupanloup: Nie! Nie ma w kościołach miejsc dla żołnierzy (Nowe protesty z lewicy). Marszałek Buffet: Przerwywając te mowy są naruszeniem wolności słowa. Dupanloup: Odpowiadając panowie argumentami a nie krzykiem. (Zgłoszenie z lewicy). My żądamy tylko tego, aby żołnierze mogli tak samo zadość uczynić swym obowiązkiem jak cywili. Chodzi o odrodzenie armii i o przyszłość kraju, który katolicyzm tylko uratować może. (Okłaski z prawicy). Przyjmijcie panowie projekt rządowy, wianisście do armii i kościołowi, wianisście to sami sobie. Generał Guilleminet zabiera głos przeciw projektowi, bo istnieje już religijna organizacja dla armii i nie dobrze jest z religii robić narzędzie propagandy. Kapelan pułkowy trudni się zwykle czelem innym jak nabożeństwem, staje się szpiegiem i denuncyentem, a awans oficerów zależnym jest od jego sprawozdań. Mówca protestuje przeciw temu, aby w kościołach nie było miejsca dla wojskowych a zresztą możnaby oznaczyć pewną godzinę, w którejby kościoły wolne były dla żołnierzy. W ogóle mówca jest zdania, że lepijby zająć się organizacją kadrową, aniżeli urządzić im konfesyonałów dla wojskowych a odrzucając przedłożony projekt wyrządząby wielką przysługę armii. Biskup Dupanloup powtórnie wchodzi na mównicę i stara się zbliżyć wywody poprzedniego mówcy, poczem po krótkiej jeszcze odpowiedzi generała Guilleminet przystępuje Izba do głosowania i przyjmując rządowy projekt 384 głosami przeciw 231. Dalsza dyskusja nie budziła interesu.

Wczoraj o godzinie 10 rano udał się p. Goulard do pałacu prezydenta uwiadamić go, iż zrzeka się dalszej pracy w złożeniu nowego gabinetu, bo dotąd udało mu się dwóch tylko doń pozyskać ludzi, panów Grivart i Mathieu Budet. Marszałek Mac-Mahon kazał skutkiem tego przywołać ks. Decazes, który po długim wahaniu przyrzekł zatrzymać te sprawy za granicznych i wspólnie z p. Goulard zająć się uzupełnieniem gabinetu. Ks. Decazes dał się nakłonić jak zaręczając, do pozostania w ministerstwie skutkiem depeszy francuskiego posła w Berlinie p. Gontaut Biron, który donosił, że nie może przyjąć ofiarowanej sobie teki, ale radzi, aby ks. Decazes pozostał nie tylko ministrem spraw zewnętrznych, ale i ródz tego stanął na czele gabinetu, bo tym sposobem ułatwia się stosunki z rządem niemieckim. Ks. Decazes zabrał się natychmiast do dzieła, ale dotąd nie udało mu się złożyć gabinetu. Skoro ks. Decazes dobiecze sobie minister-

ze przyczynę tego i autor i czytelnicy rozumieją. — Autor, który tak rozpoczyna i takie dzieło na pierwszym niemal tworzy, nie zrazi się z pewnością wytknięciem uchybień, z których otrząsnąć mu się nie będzie trudno, pomijanie zaś pobłażliwym milczeniem słabszych stron tam, gdzie dosyć zapewne zwrócić uwagę autora, ażeby ich na przyszłość nie było, byłoby niedarowaną ze strony krytyki niesumiennością.

Pozostaje nam jeszcze wspomnieć o przedstawieniu i o grze artystów, o ile o tem mówić można w piśmie, którego prawie wszyscy czytelnicy nie mieli sposobności widzieć przedstawienia.

Rolę tytułową Arrii odegrała p. Ładnowska i edała ją w sposób taki, że mamy prawo uważać tego rodzaju rolę za najwłaściwszą dla jej talentu, że właśnie w rolach klasycznych wróży jej najpiękniejszą przyszłość. Sądymy, że zbytecznym byłoby radzić artystce pracę w tym kierunku, Arria była świadectwem najlepszym, że pani Ładnowska swe zadanie wzięła na serwo, że rolę opracowała starannie, oddała w ogóle szczególnie, w niektórych zaś miejscach, na przykład na scenie z Messalinią stała pod każdym względem na wysokości zadania.

Pani Hoffman w roli Messaliny dodałaby niewądną jedną z wspaniałych kreacji do swego rozległego repertuaru, gdyby był autor, jak to już wyżej wskazywaliśmy, nie ograniczył za bardzo widnogoju swej sztuki. To też dopiero w akcie trzecim, gdy uraga Arrii, korzącej się i padającej przed nią na kolana, gdy z tryumfem patrzy na zgon Afrausa, w ostatniej rozmowie z Paetusem, gdy jego zgubę poprzysięga i w tych też

stwu natychmiast ma wystąpić przed Izbę z pewnym programem i zażąda wotum zaufania.

Opinion Nationale donosi, że w skutek frankfurckiego pokoju w wielu przypadkach dwukrotnie nastąpiła opęca. Większa część obecnych w Francji Alzatów i Lotaryngów głosowała za Francją, reszta, których interesa wiązały z krajem, głosowała za niemiecką narodowością. Ci ostatni żałują obecnie tego kroku. Ze zaś czas przepisywany frankfurckim pokojem nie upłynął jeszcze, sądzili, iż drugiemu głosowaniu pierwszą opęca uniemożliwić mogą. W skutek tego powstały różne trudności i reklamacje, które znieśliły rząd do bliższego rozpatrzenia się w tej sprawie, a zwłaszcza, że na urzędach administracyjnych, w marynarce i armii znajdują się indywidua, które mają się za Francuzów, bo w ostatnim czasie przed upływem pokoju frankfurckiego przepisano terminu, głosowali za francuską narodowością. Ministrowie są zdania, że pierwsze oświadczenie się za narodowością jest obowiązkiem i skutkiem tego do pozyskania na nowo indygenat francuskiej potrzeba prawem przepisanych formalności. Oświadczenie to ministerialne pociągnęło za sobą ten skutek, że wszyscy wojskowi, marynarze, agenci zatrzymani dotąd w armii, odesłani będą natychmiast do właściwej ich ojczyzny.

Lewica postanowiła zażądać od nowego gabinetu natychmiastowych uzupełnień wyborów. Miejsce opróżnionych w Izbie jest dotąd 12.

Dziennik urzędowy ogłaża rozporządzenie ministra publicznego wychowania, wyznając i sztuk pięknych, ustanawiając wystawę wyrobów z Sévres, Gobelina i Beauvais w salach pałacu przemysłowego. Wystawa ta ma odbyć się jeszcze w bieżącym roku. Dzien jej otwarcia nie jest jeszcze oznaczony.

HISZPANIA.

* Madryt, 18 maja. W pobliżu Bilbao stoczono gorącą utarczkę. Karliści usiłowali usadowić się na wyznaczonej Archandy i udało im się rzeczywiście wyprzeć słabą republikanską załogę; generał Morales atoli wysłał bezwzględnie posiłki, które zmusiły karlistów do ustąpienia z zajętej przez siebie pozycji. Powstańcy ponieśli znaczne straty. Republikanie mieli w zabitych i rannych około 100. Większą część armii karlistowskiej przebywa dotąd jeszcze w okolicy Bilbao; niedawno nadeszły jej znaczne zapasy broni i amunicji. O ruchach karlistów nie jasne tylko dochodzą nas szczegóły. Dorregaray i Mendiri mieli pomazzerować dnia 15 maja na czele 17 batalionów do Zornosy celem obsadzenia łańcucha gór, prowadzącego do Estelli. Miasto to wybrane dziś na rezydencję „królewską“ mocno jest zagrożone, jen. Concha bowiem wysłał z 35 batalionów i 40 dział jakie przyprowadził z sobą do Mirando de Ebro, już część do Rioja, a zwłaszcza w tym celu, jak mówią, aby ztąd uskutecznić obrót ku Estelli.

O „generałach“ karlistowskich jesteśmy w stanie na podstawie źródeł włoskich i innych podać następujące, więcej dla karlistów charakterystyczne niż pochołone szczegóły.

Owi grandi legitymizmu to po większej części postacie, których przeszłość więcej jest niż dwuznaczna.

Saballes, obecnie margrabia d'Apens i generał-porucznik był niegdyś mieszkańcem bagna w Centa, dokąd skazany został dnia 4 czerwca 1850 na dożywotnie ciężkie roboty a to za rabunek dokonany zbrojną ręką. Polem popisów Saballes jest Katalonia, gdzie „armia królewska“ stoi w sile 15,000 ludzi.

Tristany i Ollo, który to ostatni jak wiadomo poległ w walce pod Pedro de Abanto dnia 25 marca byli karlistami z profesyi, żyjącymi od dawna na koscie „białego internacjonalizmu“. Ollo był dawniej kapitanem w 4 pułku liniowym hiszpańskim i on to dowodził w wojsku karlistowskim walecznymi batalionami nawarskimi. Posiadał sławę nader przeornego organizatora i tegiego żołnierza, don Karlos przeto stracił w nim jednego z najdzielniejszych swych filarów. Umarł z słowami „mój król, moje dzieci.“ Tristany operował wspólnie z Saballem w Katalonii.

Poległ również pod San Pedro de Abanto Radica, oddawał się jeszcze przed dwoma laty spokojnemu rzemiosłu mularskiemu. Radica używał sławy nadzwyczaj odważnego. Gdy don Karlos zniósł przed jakimś czasem białe czapki, służące nieprzyjacielowi zdawał za cel, Radica stanął wyjątek i nosił bez przerwy podobne okrycie, narażając się w każdej walce na największe niebezpieczeństwa. Dowodził batalionem królewskiej eskorty i był do tyła ulubieńcem „króla“, że gdy w jednej z przeszłorocznych bitew został rannym, don Karlos powierzył go pieczy osobistej własnej małżonki.

Pułkownik Perula był dawniej adwokatem i wstąpił się niesłychanym zdrzstwem tych z klientów, którzy mieli nieszczeście w jego popaśkę ręce.

Valesco, obecnie feldmarszałek armii karlistowskiej, był dawniej podrzędnym urzędnikiem w jednej z agentur kolei żelaznych z płacą 500 tal. Przedtem był oficerem armii hiszpańskiej, z której go wydalono z powodu niesłychanej surowości, jaką odznaczał się w obec swych poddanych.

scenach, w akcie trzecim, gdzie charakter jej się uwydatnia z całą siłą, grała tak dobrze, jak to od dawna widzieć przywykliśmy.

Paetus nie należy do szczęśliwych i wdzięcznych dla artysty postaci. Za mało działa, chociaż ma czyniące na ustach. Rolę tę odegrał p. Ładnowski, zbytecznoby wigo było dodawać, że oddał ją świetnie.

Afraus za to jest rolą, która ułatwia artystce zadanie. Charakter to dobrze narysowany i autor przeprowadził go konsekwentnie, a p. Wardzynski każdy odcień myśli autora zgłębił i oddał w sposób nie nic pozbawiający do życzenia. Ten większa tu zasługa artysty, gdyż rolę tę można odegrać nawet słabo i znaleźć w niej powodzenie. To też serdecznie wieszujemy p. Wardzynskiemu tej kreacji, którą zapisujemy jako nowy słup milowy na drodze ciągłych jego postępów.

O innych rolach brak miejsca mówić nam nie pozwala. Chcemy tylko wspomnieć jeszcze o całosci przedstawienia, które było pod względem harmonii gry opracowane za starannością godną romanu, jaką scena krakowska pod tym względem posiada, a pod względem wystawy odpowiadało wybrednym nawet wymaganiom.

Mamy nadzieję, że autor Arrii zachęcony bardzo serdecznym przyjęciem i zupełną zasłużoną powodzeniem tego utworu, długo nam na następne dzieło czekać nie pozwoli.

Obwieszczenie.

W rejestr Spółek zostało przy Nr. 2 „Kasa pożyczkowa dla miasta Gniezna i okolicy „spółka zapisana“ na mocy rozporządzenia z dnia dzisiejszego zapisaniem, co następuje: (2988)

W miejsce z dniem 27 lutego 1874 wy-
stapionego zarządu na mocy § 15 statutu
został na czas od 27 lutego 1874 aż do
tego czasu 1877 r. do zarządu na nowo
obranymi:

1. przewodniczącym praktyczny lekarz
Dr. Józef Langiewicz,
2. kasyerem kup. **Teofil Theurich,**
3. kontrolerem wikaryusz tumski i
rendant kasy konsystorskiej **Stani-
sław Gdyczek,** wszyscy z
Gniezna.

Gniezno, dnia 19 maja 1874.
Król. Sąd powiatowy.
Wydział I.

Sprzedaż konieczna.

Nieruchomość gospodarza **Wojciecha i Teofila** małżonków **Jmbler** położoną w **Młotach** pod liczbą 14 ulegającą ogólną swą płaszczyzną 179 hektarów 78 arów 30 kwadratów metrów opodatkowaniu gruntowemu, wzięta co do dochodu czystego 224,33 talarami do podatku gruntowego a co do wartości budynków pod względem ich użytku 120 talarami do podatku budynkowego, ma być w drodze koniecznej sprzedana (2410)

dnia 3 lipca 1874

z rana o godz. 11-tęj
w miejscu zwykłych posiedzeń sądowych sprze-
dana a wyrok co do udzielenia lub odmowie-
nia przysądzenia po odbyciu terminie natych-
miast ogłoszony.

Wyciąg z wykazu podatkowego, stan hipo-
teczny, taksy i inne też nieruchomości doty-
czące wykazania, które każdemu interesowa-
nemu w substancji złożyć wolno, tudzież in-
ne jakie szczegółowe warunki można w biu-
rze III. przejrzeć.

Równocześnie wzywają się wszyscy ci, któ-
rzy praw własności lub innychbądź realnych,
zahipotekowania w księdze wieczystej wyma-
gających lecz niezahipotekowanych na in-
nych osobach chcą dochodzić, ażeby w pod-
unknieniu prekluzji najpóźniej w terminie
licytacyjnym ogłosili.

Gniezno, dnia 13 kwietnia 1874.

Królewski sąd powiatowy
Sędzia subhastacyjny.

Obwieszczenie.

Przy publicznej sprzedaży fantów z tutej-
szego lombardu miejskiego w swoim czasie
nie wykupionych okazała się w dniach 20 i
21-go kwietnia rb. przewyżka dla niektórych
zastawnych dłużników. (2998)

Właściciele rewersów na zastawy pod Nr.
2880 aż do 4918 wzywamy niniejszem aby
najpóźniej do

27 czerwca 1874

zgłosili się do tutejszej miejskiej kasy lom-
bardowej i odebrali za oddaniem rewersu na
zastawy i za kwitem przewyżkę pozostającą
po potrąceniu otrzymanej pożyczki, prowizji
aż do czasu sprzedaży fantu i kosztów w
przeciwmy razie wpłynę przewyżka ta sto-
sownie do przepisów do miejskiej kasy ubogich,
a rewers zastawu wraz z prawem dłużnika
zastawnego upadnie.

Poznań, dnia 16 maja 1874.

Magistrat.

Księgarnia **J. Chociszewskiego** w
Poznaniu odebrała i poleca: (2721)

Szkice z podróży w Tatry,
skreślił **Walery Eljasz.** Z 4 mie-
dziorytami, litografowaną mapką i tytulem.
282 str. Cena 1 1/2 tal., z przesyłką
franco i tal 18 str. Dzielno to dla
ludobitków podróży i miłośników pie-
knosci ojczyzny jest bardzo polecenia
godne. Także do nabycia tamże.

Ustawiony przewodnik do Tatr,
Pienin i Szczawnicy 254 str. i 22 rycin.
1 1/2 tal., z przesyłką franco i tal 18 str.

Antykwnaria E. Calliera
poszukuje kompletnego egzemplarza
**Encyklopedyi Orgel-
branda,** wydanie pierwsze i
większe.

Poszukujących umieszczenia wsze-
kich zawodów umieszcza biuro „Germania“
Wrocław, Reuschstr. 52. (2458)

Walne zebranie Tow.

ról. małych posiadłości
zawiązanego w **Górczynie**
odbędzie się w **Szkole Ha-
liny w Zabikowie**

dnia 31 maja r. b.

o godzinie 4 z południa, na
które członków jako i chęć ma-
jących przystąpienia zaprasza

Zarząd.
(3000)

Wyszła co dopiero broszura (2831)

Mieczysław Halka
Hrabia Ledóchowski.

Jego życie i czyny w krótkości opowiedział
J. Chociszewski. Z rycin. Na pięknym
papierze 74 sgr. (z przesyłką franko 8 sgr.).
Na zwykłym papierze 6 sgr., z przesyłką
64 sgr. Za talara 6 egz., za 4 tal. 30 egz.
Książka ta zawiera wiele ciekawych i cieka-
wych szczegółów z życia Najprzewielebniejsze-
go Arcybiskupa.

J. Chociszewski,
Poznań, Ślusarska ulica Nr. 6.

A. H. Kleinsinger,
księgarz z Warszawy,

bawiący w przejeździe w Poznaniu, poleca
kompletny zbiór (2950)

1. **Biblioteki Warszawskiej** od
1841 — 1874 roku.
2. **Tygodnika Ilustrowanego**
od 1859 — 1873 r.
3. **Kłosew** od 1865 do 1874 r.
4. **Wędrownia** od 1868 — 1873 r.
5. **Tygodnika romanów i po-
wieści** od 1869 — 1874 r.
6. **Przyjaciela Dzieci** od 1861 —
1873 roku.

Mieszka obecnie w **Poznaniu** w ho-
teli **Kellera** pod Nr. 17 przy Fryde-
rykowskiej ulicy — będzie w domu od
11-tęj do 3-ciej po południu.

W księgarni **Żupanskiego** wy-
szedł 3 i ostatni poszyt **To-
mu I.**

Historii powszechniej

KONIA

przez (3013)

hr. M. Czapskiego.

Wgo Pana (2985)

Adama Thiela,

byłego radzycę w **Smuszewie** pod
Łeknem, upraszam uprzejmie o łas-
kawe podanie mi swego adresu.

W. Andrzejewski,
propinator.

Nowe repozytoria do handlu
korzeni są do sprzedania u (2999)

H. Stróżyńskiego.
Jezuicka ulica Nr. 7.

Akademik, filolog,
poszukuje od 1 czerwca posady (2976)

nauczyciela domowego.
Adr. sub. **A. F. K. post. res. Wrocław.**

Bona w średnim wieku żyjący sobie
zmienia miejsce zaraz lub od
s. Jana Adr. **A. Z. Września.** (2883)

**Les Institutrices Gou-
vernantes et Bonnes**

munes de bonnes recommandations
trouvent de bonnes places par l'Agence
classique de (2938)

Mad. Drugulin à Berlin,
50 Unter den Linden.

W handlu moim towarów **kolo-
nialnych i cygar** jest miejsce

subjekta
od 1 czerwca otwarte. Reflektujące
osoby zechcą się zaraz osobiście przed-
stawić. (2936)

Antoni Badurski,
w Opalenicy.

Panna, (2987)

wynuczona białego szycia, krawieczyzny i
stroju, zająca się na fryzowaniu, szuka u-
mieszczenia. O laskawo zgłoszenia uprasza się
pod adr. **N. D. poste rest. Strzelno.**

Subjekta
poszukuje cukiernia (2968)

F. Rudzkiego.

Zakład litograficzny

Teodora Szulca.

Poznań, Wrocławska ul. 15.

połącza się do wykonywania **re-
jestrowo-gospodarczych,**
szematów każdego rodzaju, dy-
plomów, rycin i wszelkich prac
litograficznych. (2977)

Pieniądze!

Każdej wysokości na
zastaw lombard (3003)

Józ. Warszawskiego

Podgórska ulica 14.

Zastawy przechowują się jak najsta-
ranniej, futra chronią się od molów.

Lody

połącza cukiernia (2996)

T. Weżyka,
Św. Marcin.

Lody

połącza cukiernia (2969)

H. Moszczeńskiego,
11. Wielka Rycerska ulica Nr. 11.

Poznański browar akcyjny „Feldschloss“

połącza swoje wyborne, piękne

piwa składowe

i zezwala przy odbiorze większych ilości na ceny ile można tanie.

DYREKCJA.
(2917)

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, że otrzymaliśmy znaczny transport

francuskich koszul kolorowych,

krawatów i kołnierzyków,

które po cenach umiarkowanych polecamy.

Zamówienia na **ubioru wiosenne,** mające być podczas wełnianego targu osobiście odebrane,
upraszam jak najwcześniej skutecznie.

Au & Bieliński,

Wilhelmowska ulica 13, obok król. banku.

Wiedeńska piekarnia

połącza dwa razy dziennie

świeże pieczywo

w najrozmaitszych gatunkach z najdelikatniejszej maki pszeniejskiej.
Odbiorcom za 3 sgr. odstawia pieczywo franko do domu. (2994)

Dwóch uczni

z dobrem wychowaniem i z porządną
familią, poszukuje cukiernia

B. Logi,
w Gnieźnie.

Hotel

pod **Czarnym orłem**

połącza (2994)

30 but. piwa kob. skład. za 1 tal.
20 „ „ kob. marc. „ 1 tal.
20 „ „ kob. bock „ 1 tal.
30 „ „ bawarskiego „ 1 tal.
30 „ „ grodzisk. „ 1 tal.

oprócz butelek.
Łaskawe zamówienia będą skoro wykonane
odsyła franco do domu, za piwo dobre daje
poręczenie. (2855)

J. Wache,
Wiel. Garbary Nr. 89.

Podróżowe
promenadowe
domowe i
ranne (2856)

od najprostszych do eleganckich poleca
S. H. Korach.
4. Nowa ulica 4.

Meble ogrodowe

w pięknych modelach i rozmaitych ga-
tunkach, po bardzo przystępnych ce-
nach poleca (2797)

T. Krzyżanowski,
handel żelaza, Szewska ul. Nr. 17.

Szanownych członków

„Resursy“

upraszamy, aby odtąd składki na

reçe pana **Teofila Sado-
wskiego,** kasyera i sekreta-
rza resursy w Poznaniu **Wilhel-
mowska ul. Nr. 26** odsłali. (3012)

Dyrekcja „Resursy.“
Grabowski.

Littmanin „Hotel Nova“ Wrocław.

Hotel, restauracja i winiarnia

Grüne Baumbrücke 1.

Usługa polska i wiedeńska. (2982)

P. P.
Niniejszem pozwalam sobie donieść uniżenie, że w mieście tutejszem

Nowa Parna ul. (Neue Pfarrstr.) 19. w domu

zегarmistrza p. Hampel

otworzyłem handel

cygar i tytoniu

en gros & en détail (2992)

A. Lutzner.

Polecając moje przedsiębiorstwo laskawej zyczliwości, przyrzekam przydo-
brym towarze i akuratanę usługę ceny jak najtańsze.

A. Lutzner.

N. SIKORSKI,
Podgórska ul. Nr. 5

połącza szory i homonta powozowe jako też z
kręconego rzemienia angielskie siodła dla dam i
panów, filcowe i sukienne czapaki, angielskie
dery na konie, Steinatozowskie baty i szpiery-
ty, kufry do podróży dla dam i panów w roz-
maitych wielkościach jako też najrozmaitsze re-
kwizyta do podróży w najdokładniejszym doborze
po umiarkowanych cenach. (3014)

Poznański browar akcyjny „Feldschloss“

połącza swoje wyborne, piękne

piwa składowe

i zezwala przy odbiorze większych ilości na ceny ile można tanie.

DYREKCJA.
(2917)

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, że otrzymaliśmy znaczny transport

francuskich koszul kolorowych,

krawatów i kołnierzyków,

które po cenach umiarkowanych polecamy.

Zamówienia na **ubioru wiosenne,** mające być podczas wełnianego targu osobiście odebrane,
upraszam jak najwcześniej skutecznie.

Au & Bieliński,

Wilhelmowska ulica 13, obok król. banku.

Bank Włociański.

Właściciele kwitów tymczasowych, noszących nra: 21, 24, 49, 73, 89, 108, 123,
190, 202—203, 205, 206, 216, 225, 237, 244, 262, 371, 403, 406, 428, 477, 551—552, 606,
614, 634—636 i 1479—1480, 637, 641, 667, 1205—1207, 1260, 1302, 1321—1323, 1394
zalegający dotąd z wpłatą drugiej, trzeciej i czwartej raty (à 10 tal.) na akcy Banku
Włociańskiego, daję (3001)

Właściciele kwitów tymczasowych, noszących nra: 13, 18, 59—63 i 1243—1245,
72, 115—120 i 1264—1267, 145, 154—155, 196, 226—227, 292—293, 329, 374, 408,
437—442 i 1404—1407, 444—445, 446, 479, 489, 509, 516, 567—568, 574, 576, 581, 673,
1232—1236, 1276—1278, 1381—1385, 1462 zalegający dotąd z wpłatą trzeciej i czwar-
tej raty (à 10 tal.) na akcy Banku Włociańskiego, daję

Właściciele kwitów tymczasowych, noszących nra: 9, 11, 12, 300—301, 339,
348—353 i 1377—1380, 354, 433, 435, 451, 454, 559, 624 679, 700—701, 718—777 i
1508—1547, 778—873 i 1548—1611, 1237—1241, 1283—1285 zalegający dotąd z wpłatą
czwartej raty (à 10 tal.) na akcy Banku Włociańskiego wzywają się niniejszem, aby
zaległe raty (wraz z 6%, prowizji zwłoki czyli 1/10 fen. od tal. 10) dzienne przy dru-
giej racie od 15 lipca 1873 r., przy trzeciej racie od 15 listopada 1873 r., przy czwar-
tej racie od 15 lutego 1874 r.) najpóźniej

do 15 sierpnia 1874 r.

pod adresem: **Bank Włociański — Poznań** franco wpłacili, w przeci-
wnym razie na mocy § 7 ustaw utracą prawa wynikające z deklaracji i dotychczas
uskręconych wpłat na korzyść Spółki, kwity tymczasowe powyższe za nieważne
ogłoszone i w miejsce ich inne wydane zostaną.

Sciągnięcia zaś drogą sądową od akcyonariuszy powyższych reszty rat zale-
głych na mocy § 222 alinea 2 i 3 powszechnego niemieckiego kodeksu handlowego
przez uznanie już wpłaconych rat za przepade bynajmniej się nie wyklucza.

Poznań, 22 maja 1874.

Rada Nadzorcza Banku Włociańskiego
M. Hr. Kwilecki,
przewodniczący.

Le Messenger d'Orient.

Organe politique, paraissant à Vienne les mardis et les vendredis
(à dater du 1er mai 1874).

Prix d'abonnement frais de poste compris.
Pour l'Autriche-Hongrie, la Galicie, le Grand-Duché de Posen,
et toute l'Allemagne:

un an: 15 fl. (2844)
six mois: 8 fl.
trois mois: 4 fl.

On peut s'abonner à tous les bureaux de poste, ou en envoyant
un mandat sur la poste, au bureau du journal: Victorgasse Nr. 1
(Wiedeń), Wien, au nom de Mr. B. Wołowski, directeur.

Après le 12 mai, les bureaux du Messenger seront transférés,
Josephstadt, Josefigasse Nr. 1, au 1. étage.

Od 1 czerwca 1874 otwieram przy
Butelskiej ulicy Nr. 6, I. piętro

pracownią wszelkiego

rodzaju białego szycia,

którą laskawym względem szanownej
Publiczności polecam.

K. Wilkońska.

(2847)

Mieszkanie ogrodowe

o 5 pokojach natychmiast do wynajęcia **Gro-
bla 25.** (2599)

Strzelecka ulica Nr. 20.
Mieszkanie o 4 pokojach na I. piętrze
natychmiast do wynajęcia. (2600)

**Chwaliszewo 93 są po-
mieszkania po 100 i 120**
tal. od św. Jana do wynajęcia. (2946)

Panu doktorowi Borowskiemu

składamy publiczne podziękowanie za szczęśliwe
przecięcie kanału oddechowego (Luftrohrenschnitt)
przy krupie u pięcioletniego syna. (3002)

Ostrów, d. 19 maja 1874.

Mierzyński,
budowniczy.

Dentysta Kremski

św. Marcin Nr. 9,
(na parterze),

przyjmuje w półroczu **latowem przed południem** od godziny 8 do
12 1/2; **po południu** od godziny 3 do 6; przyczem Szanownej Publicz-
ności zwraca uwagę, (3011)

że rozpowszechniane po mieście pogłoski, jakoby zamierzał się przenieść
na stały pobyt do Gniezna lub tamże założyć drugi zakład,

są najzupełniej mylne.

Najnowszy wynalazek! — Najnowszy wynalazek!

Krakówka,

wódka żołądkowa, z najdelikatniejszych ziół destylowana przez (2591)

J. Russaka w Kościanie.

Składy urządzają się na żądanie wszędzie.

Wapno gogolińskie

w kawałkach, (zamówienia na całe lub półwagony dostar-
czam jak najszybciej),

rozpuszczone (na kubeczne stopy), jako też

górnośląskie, dla domowego użytku, (wagonami, na cen-
tarny i szefle).

dolnośląskie, dla kowali, ślusarzy, nożowników,
drewniane twarde, dla złotników, blacharzy, cukierników,
drewniane miękkie, do samowarów, prasowania, kadzenia polca

W. Chwałowski
w Poznaniu przy ul. Wrocławskiej 30.

(Dodatek)

Skład fortepianów i harmonii
z Berlina, Lipska i Stutgartu
poleca po umiarkowanych cenach
S. BENDA.
Św. Marcin Nr. 82 i Podgórna ulica Nr. 5.

Warszawski magazyn obuwia
męskiego i damskiego
bogato w wyborowe towary zaopatrzony
przy **Wilhelmowskiej ulicy Nr. 18**
naprzeciw hotelu francuskiego.
F. ANDRZEJEWSKI.
(2693)

Handel szyb, szklarnia
W. Kilńskiego i Sp.
w Bazarze
wykonuje wszelkiego rodzaju roboty szklarskie: **oprawy obrazów, kolorowe okna do kościołów** itd.
przy skorej i rzetelnej usłudze.
(1878)
Na inspekta **szkło**, kista wraz z opakowaniem 9 tal.

Blugie buty z prawdziwego juchtu nieprzemakalne,
Kamasze koziołowe, krokodylowe, cielęce i chevreaux dla panów jako też
wszelkie **obuwie damskie**
jak najstaranniej odrobione poleca po cenach bardzo umiarkowanych skład obuwia
A. Dzierzkiewicza
(2947) 10 przy Wilhelmowskim placu Nr. 10.

Nowości
w Alzackich { perkalach, cretonach,
pik. kolor., Croisés,
batystach, organdynach,
odpasowanych sukniach,
Toil ecru uni & broché
(2980)
poleca w największym doborze przy nadzwyczaj umiarkowanych cenach
RYNEK 63. Robert Schmidt
dawniej Antoni Schmidt.

E. HAECKEL,
Wrocław,
Ohlauerstrasse Nr. 40
poleca
szafy do lodu
z zamknięciem wysięlanem i przyrządem
dźwigni, dla użycia prywatnego i restauracji.
Cenniki franko (H. 21426) (2886)

Maison de nouveautés
„**Moritz Sachs**“ Breslau
„grand Bazar, Ring 32.“
Mise en vente de toutes les
nouveautés
pour la saison actuelle, contenant un immense choix de
soieries, lainages et autres étoffes
pour robes; costumes et toutes sortes
de confections; étoffes pour ameublements, tapis, rideaux, linge de table, toiles, lingeries, broderies, châles, dentelles etc.
Tous les prix et surtout ceux pour les soieries,
provenant de premières fabriques lyonnaises, sont côtés au dessous des prix courants, par suite des achats très avantageux.
Trousseaux et ameublements complets
sont livrés en toutes dimensions et exécutés avec le plus grand soin et la distinction habituelle de la maison.
Prix absolument fixe.
Envoi d'échantillons et chaque renseignement sont adressés franco.

Ogród obrony krajowej (Stary dworzec).

Z pierwszym dniem Zielonych Świątek oddaje podpisana komisja park i założony nowy ogród szanownej Publiczności naszego miasta i okolicy do wolnego użycia.
(2954)
Wyborna restauracja doskonałego restauratora **Oswalda Pohl'a**.
Koncerta kapeli 1 wschodnio-pruskiego pułku grenadierów Nr. 6.
Poznań, w maju 1874.

KOMISYA OGRODOWA
pozańskiego Stowarzyszenia obrony krajowej.

Powołując się na powyższe doniesienie, polecam powyższy zakład a przyrzekając, że zawsze o to starać się będę, by dobrymi potrawami i najlepszymi trunkami zadośćuczynić wszelkim wymaganiom, proszę, aby nowe to przedsięwzięcie chiano poprzeć przez bardzo liczne odwiedzanie.

OSWALD POHL,
restaurator ogrodu obrony krajowej.

Szanownej Publiczności donoszę niniejszem uniżenie, że w ogrodzie obrony krajowej (stary dworzec) otworzyłem
dom kwiatów,
który do zakupu kwiatów i bukietów usilnie polecam.
Poznań w maju 1874.
W. Pfennig, ogrodnik artystyczny i handlowy.

Pomorski akcyjny bank hipot.
daje niewypowiedzialne pożyczki z amortyzacją nawet po najnowszym listach zastawnych
Bliższe szczegóły u
(2486)

Józefa Radziejewskiego.

Owies na paszę

poleca po cenach nadzwyczaj umiarkowanych
(2867)
Michaelis A. Katz.

Szafy do lodu
z hermetycznym zamknięciem najnowszą konstrukcją w rozmaitych wielkościach, po taniach cenach poleca
T. Krzyżanowski,
handel żelaza, Szewska ul. Nr. 17.
(2798)

Zgrzebielce i szcztolki do czyszczenia koni słomianki z kokosowego włókna
łóżka żelazne, gwoździe drutowe
maszynki do kawy i do herbaty
tace mosiężne, kuchnie petroleowe
brzytwy, nożyczki, scyzoryki jako i wszelkie sprzęty domowe i kuchenne poleca
M. Sikorska.
Św. Marcin 13.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

Jest to syrop roślinny, czyszczący krew bez rtęci (merkuryksu). Leczy odziedziczoną ostryść krwi, oczyszcza ciało z żółci i zepsutych humorów, jest bardzo skuteczny w skroficznych stłobach, silnych boleściach w czasie porodu uporczywych liszajach, wyrzutach syfistycznych, świerzbie, zadawnionym reumatyzmie, wysypce u kobiet w wieku krytycznego przejścia, nabrzmieniu gruczołów, chorobach zaraźliwych nowych lub zadawnionych bardzo uporczywych.

Dostać można w Warszawie w składach materiałów aptecznych pp. Gallego, Spiessa i Mrozowskiego. W Krakowie w aptekach pp. I. Trauczyńskiego i Rędyka. We Lwowie w aptece p. P. Mikolascha. W Brodach w aptekach pp. Kullak i Franzos. W Rzeszowie w aptece p. Schaiter. W Poznaniu w aptece Dra Mankiewicza. W Botosznanach w aptece p. Schmeltz.
Skład główny w Paryżu przy ulicy Richer Nr. 12, u pana Giraudan de St. Gervais.

Kapiele morskie i żółowe Kolobrzeg.

Otwierają one obszernie swe **kapiele żółowe** w końcu maja **kapiele morskie** dnia 15 czerwca: w tymże samym czasie także swe **ciepłe kapiele morskie** na wybrzeżu dla panów i dam.

Takowe posiadają położony bezpośrednio przy wybrzeżu czaruący zamek nadbrzeżny jako kurhaus, w którym znajdują się także **pomieszkania dla gości kąpielnych** i z którym łączy się park najpiękniejszy.

Koncerta ranne, koncerty na wybrzeżu, reunitony, bale, ognie sztuczne, corso wodne i teatr podają gościom przyjemne zajęcia.

Wielka liczba pięknie położonych i z komfortem urządzonych pomieszczeń po miernych cenach jest do wynajęcia gości przygotowaną; dworzec znajduje się w bezpośredniej bliskości.

Do udzielania objaśnień gotowej chętnie podpisana dyrekcyja, tak samo wskazując się pomieszkaniom **bezpłatnie** w biurze policyjnym na Münd.

Dyrekcya Stowarzyszenia kąpielowego.

Miejsce lecznicze SALZBRUNN w Szląsku.

Zakład leczniczy Nowego źródła.

Rozsyłka naszego **Ober-Salzbrunn** świeżego zawsze nalewu po cenie 3¹/₂ sgr. za butelkę wraz szkła i opakowania.
Sprzedającym z drugiej ręki zyskowny rabat.
(2891) (H. 21367)
Z **Ober-Salzbrunn** wyrabiane **pastylki piersiowe i żóładkowe** za pudełeczko 10 sgr.

Cena kuracyi tu w miejscu od osoby 6 tal.
Wyborny zakład mleczny i serwatkowy.
Inhalacye, Kapiele, Tanie pomieszkania.

W licznie uczęszczanym zdrojowisku leczniczym

Szczawnica

rozpocznie się pora zdrojowa w dniu **20 maja**.
Zamówienia na mieszkania i wody mineralne z 7 zdrojów należy adresować do zarządu zakładu zdrojowego w Szczawnicy. — Komunikacya zakładu z stacyami kolei żelaznej w Krakowie i Bochni ułatwiona jest trzykrotnie dziennie kursującym c. k. wozem pocztowym. —
Pisma o zdrojowisku przesyłają się bezpłatnie. —

Zarząd zakładu zdrojowego w Szczawnicy.

Kapiele Koenigsdorff-Jastrzęb
Gr. Szl. pierwszego rzędu.
(2888)

Zarząd lekarski lekarz kąpielny dr. Eug. Juliusberg.

Zakład zdrojowo-kąpielowy
„IWONICZ“

otwarty zostanie **25 maja**.
By uniknąć chwilowego przepełnienia podzielono porę kąpielową na trzy okresy:

1. od 25 maja do 1 lipca
2. od 1 lipca do 15 sierpnia
3. od 15 sierpnia do 30 września.

W okresie od 1 lipca do 15 sierpnia mieszkania są o trzecią część droższe i w tymże czasie bezpłatnie kąpiele i mieszkania ubogim udzielane być nie mogą.
(2683)

Komunikacya koleją łupkowską do Zagórza, z kądem pięć mil do Iwonicza; powozy i poczta osobowa codziennie kursują.
Stacye pocztowa i telegraficzna w samym zakładzie.

Zamówienia na wody mineralne iwonickie i na mieszkania przyjmuje
Zarząd zdrojowy w Iwonicy.

Sezon od **Kapiele Charlottenbrunn** 1 mila od stacyi
20 maja do październ. w Szląsku. Altwasser

Klimat, górskie miejsce lecznicze dla chorych na piersi i serce, dla cierpiących na nerwy i brak krwi.
(2842)

Serwatka kozia, kuracye mleczne i żółowe, kąpiele mineralne i wodne, Frekwencya: 1600. Lekarze: pp. radzca zdrowia dr. Neisser, dr. Mausolf, dr. Bujakowski.

ZARZĄD KAPIELI
F. Engels.

Apteka w kąpiel. Charlottenbrunn.

Wszelkie używane **wody mineralne** świeżego nalewu jako też **sole kąpielne, pastylki i soki żółowe** są w zapasie.
(2979)

Ryszard Ettel.

Kapiele morskie Morza Północnego „Helgoland.“

Otwarcie sezonu odbędzie się dnia 1 czerwca, koniec jego dnia 16 października.

Dom kąpielny przez zupełne przebudowanie znacznie powiększony i upiększony został. Oprócz kompletnych urządzeń dla wszystkich gatunków kąpeli ciepłych, jako też nawałnych, tuszowych, deszczowych i do siedzenia, przybudowano doń nowy wielki basen do pływania, obejmujący przeszło 15,000 stóp sześciennych z przepływającym bezustannie prądem świeżej wody morskiej bezpośrednio z morza; w połączeniu z tym basenem stoi nowa rosyjska kąpiel parowa. W żadnych europejskich kąpielach morskich nie ma takiego urządzenia.

W spokojnym, cichym Helgolandzie połączyła natura, jak wiadomo, wszystkie właściwości skutecznych kąpeli morskich, które pojedynczo już wysławiane bywały jako zalety miejsca kąpielnego na wybrzeżu morskiem. Z równem bezpieczeństwem używa się miejsc kąpielnych tak do kąpeli silniejszych w czasie przypływu jak i słabszych w czasie odpływu morza; insularne szczególnie położenie Helgolandu, mil kilka odległego od wyziewów kontynentu, utrzymuje w zupełnej czystości specyficzne właściwości powietrza morskiego, wywierającego przeważny wpływ przy leczniczych i zmieniających usposobienie skutkach kuracyi. Właściwość ta powietrza morskiego sprawia także, że Helgoland jako klimatyczne miejsce lecznicze nabyło wielkiego rozgłosu; podczas kiedy zaś świeża serwatka i wszystkie gatunki wód mineralnych zawsze są do nabycia w aptece krajowej, sprzedaje się rano i wieczorem świeże mleko krowie w domu kąpielnym.

Zajmujące zajęcia podaje gościom urządzonej elegancko domu konwersacyjnego, wybor na kuchnię i piwnicę, najdobrzejsze gazety, bale, koncerty, a szczególnie nowy piękny teatr, dla którego zaangazowano z kilku scen nadwornych znakomitych artystów; wycieczki na morze w okrętach wiosłowych i żaglowych, polowania, połów ryb, raków i ostrzyg jako też oświetlenie jedynie zapewne w swym rodzaju pieczer po skałach.

Podczas sezonu utrzymują dwa wielkie, żelazne morskie parowce, najszybsze okręty na Elbie, urządzone z największym komfortem, wielkimi salonami, kajutami osobnymi dla pań i panów, regularną komunikacyą z Hamburga a taki sam okręt z Bremerhaven-Geestemünde z Helgolandem, dla których dyrekcya tej żeglugi ustanowiły następujący plan jazdy:

Z Hamburgu do Helgolandu jeżdżą dwa parowce kołowe Cuxhaven i Hoboken w następujący sposób:

Cuxhaven

kapitan Röhrs,

należący do hambursko-amerykańskiego akcyjnego towarzystwa żeglugi pakietowej.

W czwartek dnia 4 czerwca. (H. 01578)

Od 15 czerwca do 13 lipca w poniedziałek i w czwartek.

Od 16 lipca do 17 września w poniedziałek, czwartek i sobotę.

Od 19 września do 1 października w poniedziałek i czwartek.

Dalej 8 i 15 października w czwartek.

Okręt zawinie do Cuxhaven.

Odjazd z Hamburga z rana o 9 godzinie w połączeniu z nadchodzącym z południa pociągiem kolejowym.

Z Helgolandu do Hamburga napowrót każdego dnia następnego rano, lecz nigdy przed 7 godziną z rana.

Hoboken

kapitan Rühnick.

okręt zupełnie nowy, należący do niemieckiego towarzystwa zaatlantycznej żeglugi parowej.

W piątek, dnia 5 i 12 czerwca.

Od 16 czerwca do 16 października co wtorek i piątek.

Odjazd z Hamburga z rana o 8 godzinie ze szopy towarzystwa przy Grasbrook, w połączeniu z pociągami kolejowymi tegoż rana nadchodzącymi.

Okręt ten jeździ wprost bez zawiązania do Cuxhaven.

Z Helgolandu do Hamburga napowrót każdego dnia następnego lecz nigdy przed 7 godziną z rana.

Z Bremerhaven Geestemünde do Helgolandu jeżdżą parowce o podwójnej śrubie

Nordsee

kapitan Schulken,

należący do północno-niemieckiego Lloyd'a.

Od 23 czerwca do 4 lipca co wtorek i co sobotę.

Od 7 lipca do 5 września co wtorek, czwartek i sobotę.

Od 8 do 26 września co wtorek i sobotę.

Dalej w sobotę, dnia 3 października.

Odjazd w Geeste przed Geestemünde rano o godzinie 9¹/₂ po przybyciu pierwszego pociągu kolejowego.

Z Helgolandu napowrót każdego dnia, w niedzielę wszakże zostaje w Helgolandzie.

Przez nową linię telegraficzną już od zeszłego lata czynną, objęty został Helgoland ogólną siecią telegraficzną.

Zamówienia na pomieszkania przyjmuje podpisana dyrekcyja, podczas kiedy lekarze kąpielni, fizyk krajowy, tajny radca p. dr. v. Aschen i p. dr. Zimmermann udzielają rad lekarskich.

Helgoland, w marcu 1874.

Dyrekcya Kąpeli morskich.

Maison desanté

Schöneberg — Berlin.

Maison desanté składa się z trzech
zarządów, budowlami i ogrodami roz-
dzielonych zakładów leczniczych
a) dla **chorych**
b) dla **chorych na nerwy**
c) dla **chorych na umysł**.

Gabinet pneumatyczny. Inhalacje roz-
szerzonego i ściszonego powietrza.
Serwaty. Wody. Kąpiele leżarskie.
Urządzenia dla kuracji zimną wodą i
kuracji galwanicznej. (2510)
Lekarz dyrygujący: radca zdrowia
Dr. Levinstein.
Zgłoszenia o przyjęcie przyjmuje
Biuro Maison desanté
w Schöneberg p. Berlinem.

Podczas lata praktykuję znowu
w kąpielach **Reinerz.** (2960)
Dr. Secchi z Wrocławia.

CIERPIENIA SZYI CHOROBY KRTANI I UST CUKIERKI DETHANA

Zalecane w słabościach gardła, chry-
pie, zapaleniu gardła, zaważo-
waniu w ustach, cuchnącem od-
dechu, irytacji w gardle i gębie
przez palenie tytoniu, zapobiega-
ją działaniu merkurysu. Lekarze
zalecają szczególnie każdemu zio-
mow, mowom, profesorom i śpiewakom,
albowiem utrzymują siłę organu głosu i
zapobiegają strudzeniu gardła. (2)
W Paryżu w aptece p. Dethan, Fau-
bourg St. Denis, 90; w Poznaniu w apte-
ce dra Mankiewicza; w Krakowie w
aptece p. Trauczyńskiego, i we Lwo-
wie w aptece p. Mikolasch. —

Ludwika Gehlen'a regenerator włosów

przyswiera siwym i białym włosom
pierwotny ich kolor bez farbowania.
Świadectwa przedłożyć można. Cena
1 tal. 15 sgr. Skutek gwarantuje się.
Ludwik Gehlen,
fryzjer i konserwator włosów,
Poznań. (1973)

PAPIER WLINSKI

Znakomite powłoki tego brokatu zależy od je-
go właściwości sprężystości na powierzchni ciała or-
ganu i irytacji, które dotykają naskórka. Ciała or-
ganu, tym sposobem przetrzymuje na chorobie na ciele
cięższe, delikatne i daje większą trwałość i trwałość
takowej. Najmniejszą irytację lekarze zalecają po prze-
katarach, niżyż, ostrych, chorobach, etc.
dlań, gołców, bólem w krzyżach, etc.
Użyte tego papieru bardzo proste, jedynie przy-
jęcie wyszczepia często i pozostawia tylko lekkie
swędzenie. — Cena pudełka 1 f. 50 c. w Paryżu.
Dostać można w Poznaniu w aptece dra
Mankiewicza; w Krakowie i we Lwowie w apte-
kach pp. Trauczyńskiego i p. Mikolasch. w
Warszawie w składach mater. apt. pp. Ferd. Aug.
Gallego, L. Spiessa i J. Mrozowskiego.

ESENCYA z Salsaparyli Colbert.

Jeden z najdawniejszych i najsilniejszych
środków roślinnych, krew czyszczących,
w chorobach zięg przymiotu (syficznych)
zanieczyszczeniu krwi i wyrzutach na ciele.
Metoda użycia w polskim języku. Dostać mo-
żna w Paryżu w aptece p. Colbert w passa-
żu Colbert, Nr. 7 et 8. — Ślady główne dla
Królestwa Polskiego u pp. Gallego i Spiessa
w Warszawie, w Poznaniu w aptece Dra
Mankiewicza. (32)

PILES VEGETALES GOURMANDES PILULES ST DEPURATIVES 55 B4 Sébastopol

DOZA POTRZEBNA
DO PRZECYSZCZENIA
BIERZE SIĘ KIEDY SIĘ SPAC
DOZA POTRZEBNA DO UTRZYMANIA
WOLNEGO STOLCA
PRZY JEDZENIU

NEWRALGIE

wszystkie cierpie-
nia nerwowe,
każdej chwili uste-
pują po użyciu pigu-
łek anti-nerwalgij-
nych dra CRONIER. Skład w Paryżu w
aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 19,
w Poznaniu w aptece dra Mankiewi-
cza, w Warszawie w składzie towarów
aptecznych pp. Gallego i Spiessa. (41)

Habent sua fata libelli!

Wszystkie pisma, jakie o losie onanistów,
rozwożonych a w skutek tego osłabionych
mężów się ukazały, zostały zapomniane, stu-
żyły one bowiem jedynie chciwości, podczas
kiedy brakło im życiowej i naukowej treści.
Sławne tylko oryginalne dzieło mistrzowskie
„Der Jugendpiegel“ żądane bywa
jak dawniej tak teraz przez cierpiących a
księgarnia zaledwo zadość uczynić może
nadsyłającym zamówieniom. Za 17 sgr.
frankowanych kopertach do nabycia od
**W. Bernhardt, Berlin SW., Sime-
onstrasse 2.** (2021)

Dla cierpiących na ruptury

najstosowniej poleca
Robert Schreiber,
egzam. bandażysta.
Fryderykowska ulica Nr. 2.

EAU DE MELISSE DE CARMES,

Pana **Boyer** w Paryżu.
woda z rośliny zwanej Miodownikiem
Karmelickim, nagrodzona medalem
na Powszechną Wystawie w Londynie
w r. 1862.
Środek ten powszechnie znany i używa-
ny w Paryżu przeciw cholerze, apopleksom
spazmizowaniu, zemdleniu, migrenom, bóleci i
różniemu w żołądku, niestrawności itp.
Skład główny w Paryżu u p. Boyer,
przy ulicy Taranne Nr. 14, — w Poznaniu
w aptece dra Mankiewicza. (40)

MASZYNY NIEUSTANNE

do wyrabiania
napoi gazowych
wszelkiego gatunku
wody sodowej, limonady, win musujących,
soda-water, nasyconia gazem piwa i cydru.
Dyplom honorowy,
medal złoty i wielki medal złoty na wysta-
wach w Lyonie i w Moskwie 1872 Medal po-
stępu (równy ważny wielkiemu medalowi zio-
temu) na wystawie wiedeńskiej.

Sifony

o wielkiej i małej
tłoczni, owalne i
walcowe, wyprobo-
wane pod ciśnie-
niem 20 atmosfer
Proste, trwałe i ta-
we do czyszczenia
Cyna 1-go gatunku szkło kryształowe.
J. Hermann-Lachapelle
Fabrykant-Mechanik 144, ulica du Faubourg
Poissonniere Paryż. (36)
Posyła bezpłatnie prospektów szczegółowych.
Posyła bezpłatnie Podręcznika napoi gazo-
wych wydane i opatrzone pieczęcią przez
J. Hermann — Lachapelle. Cena 5 franków.
Sprawdzać można w Poznaniu za pośredni-
ctwem Dra Mankiewicza, aptekarza.

PRODUITS HYGIENIQUES DU DOCTEUR DELABARRE

WAZNE ZAWIADOMIENIE

Każdy flakonik Syropu Delabarre, tak
zwanego SYROPU DO ZĘBÓW, którym się
nacierają zęby małych dzieci dla ułatwienia
wyrzynania się zębów, jeżeli nieopatrzony
podpisem **D^{ra} DELABARRE**, jest
fałszerstwem i naskładownictwem.
Płynka higieniczna, pożywna dla
małych dzieci, starców, osób osłabionych i
powracających do zdrowia.
Kit do zębów z Gutta-Perki,
bardzo łatwy i dogodny do plombowania
zębów spróchniałych samym sobie.
Mixture osuszająca i chlorofe-
niczna, do osuszania zębów spróchniałych
przed raplombowaniem.
PARYŻ-Skład główny przy ulicy Mont-
martre, 4. — Dostać można: w WARSZAWIE
w składach materjałów aptecznych PP. Gal-
lego i Spiessa; w WILNIE w składach PP.
Gruźewskiego i Chrościckiego; w KIJOWIE
w aptece Braci Marciszewskich; w KRAKOWIE
w aptece P. Trauczyńskiego; we LWOWIE
i w POZNANIU w aptekach PP. Mikolascha
i Dra Mankiewicza.

60 maciówrek

pochodzenia
Rambouillet
jest w tutejszej zarodowej owczarni do
sprzedania. (2995)
Odbiór po strzyżu.
Jankowo p. Swarzędzem
w maju 1874.

Kuchy rzepiowe

codziennie świeżo są znowu wybijane,
w olejni **Rabbow-Wilk'a** w za-
pasie. **Warunki wypłaty** wedle
umowy.
Krug & Fabricius,
Wrocławska ulica 10 i 11. (2991)

Ogier

skarogniady, sześć lat a sie-
dem cali mający, stósowny do stada,
do wierzchu i do zaprzęgu, jest na
sprzedaż w **Piotrkowicach** p.
Sebrnagóra. (2937)

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Nożyce angielskie

do strzyżenia owiec poleca handel żelaza
F. Oberfelta i Sp. (2931)
Dla kończącej się dzierzawy chcę od dnia dzisiejszego
sprzedać z wolnej ręki mój
inwentarz martwy i żywy:
400 maciów,
150 skopów,
300 cytowizny
320 jagniąt,
24 konie,
9 źrebiąt,
40 szt. bydła,
38 świń.

Dom. Potulin p. Golańczę,

stacya kolei Białosliwie.
BOETZEL.
Licytacya.
W środę dnia 27 maja rb. o 12 godzinie w po-
łudnie sprzedawać się będzie na folwarku **Polskie:**
**40 sztuk młodocianego bydła, 9 wo-
łów tucznych i kilka krów oraz kil-
kadziesiąt sztuk trzody chlewniej**
drogą dobrowolnej licytacji, na którą chęć kupna mających zaprasza
niżej podpisane Dominium. (2921)
Broniszewice p. Pleszewem.

Poszukuje się kupna dóbr!

Dla kilku **rzeczywistych nabywców,** z
których jedni **30—50,000 tal.** inni **100—300**
tysięcy tal. zaliczyć mogą, poszukuję sprzedać się ma-
jących dóbr w W. Księstwie Poznańskim i proszę panów
właścicieli dóbr rycerskich o łaskawe oferty. (2983)
Eugeniusz Wendriner,
agronom, reprezentant banku hipotecznego.
Wrocław, Bahnhofstrasse Nr. 20.

G. Fritsch & Co.

kantor: **W. Garbary 23.**
Niżej podpisani pośredniczyć będą w czasie jarmarku
tutejszego w sprzedaży (3004)
WELNY
i upraszają o **wczesne** zlecenia z oznaczeniem ilości
wełny celem przygotowania składów w odpowiednich rozmiarach.
Drwęski & Sokolnicki.
Skład na wełnę.
Na tegoroczny targ na wełnę ustawię na **Działowym**
placu trzy wielkie w kompletną podłogę zaopatrzone
namioty do wełny (2997)
i proszę o rychłe zgłoszenia wełny.
Maurycy S. Auerbach,
spedytor (przy Sapiężyńskim placu).

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Dom komisowo-handlowy N. Kierski i Sp.

jak w roku z. tak i w tym przyjmuje na skład
w sposób komisowy
WIELKIE
na czas jarmarku i uprasza o wczesne zgłoszenia się.

Drelich na wańtuchy.

60 berl. łokci 60 funt. ważących, od
55 tal. począwszy, jako też gotowe
wańtuchy w największym wy-
borze, największym i najlepszym
gatunku poleca (2914)
Salomon Beck.
Skład drelichu i miechów.
Rynek Nr 89.

Dom. Ostrowieczko p.

Dolsk ma na sprzedaż **100**
młodych, roslých (2944)
skopów
(Negretti)
zdalnych do chowu.

Aukcyja w Alt Janischau

pod Pelplinem
(Stacya kolei wschodn. Prusy Z.)
w sobotę 27 czerwca
przed południem o 11 godzinie
dwóch tutejszych owczarni (2851)
**Southdown i Oxford-
down pełnej krwi.**
Programy przesyłają się od dnia 15
czerwca począwszy na życzenie.
Wächter.

Z powodu oddania dzierzawy,
sprzedawać się będzie przez pu-
bliczną licytację za gotówkę:
**wszystek inwentarz
żywy i martwy
dnia 22 czerwca rb.**
we wsi rządowej **Seebrück**
(Mościński), stacya pocztowa Da-
lewo, stacya kolei żelaznej Ko-
ścian. (2702)

Z powodu wydzierżawienia folwarków
do **Boguszyńska** należących sprzeda-
wać będą przez publiczną licytację
za natychmiastową zapłatą pod w ter-
minie ogłosić się mającemu warunkami
dnia 15 czerwca 1874
o godzinie 9 tej rano tu w Boguszyń-
nie zbyteczny inwentarz żywy i martwy
jako to: (2645)
**woly, krowy jałow-
zne, konie, źrebiaki,
trzodę chlewną, ma-
szyny, narzędzia ról-
nicze, uprzęże, wozy
rozmaite itd.**
Boguszyń per Książ dnia 2 maja 1874.
L. Sczaniecki.

Dwie majętności

graniczące z sobą: 2118 morgów i 1794
morgi objętości w Prusach Zachodnich
przy szosie brodnicko-grudziąckiej, 1/2
od dworca kolei żelaznej toruńsko-
wystruckiej, o 1 i 1/2 g. dziny drogi
od Torunia, z gruntami w wysokiej
kulturze, po większej części pszenne,
z dobrymi łąkami, wiatrakami, cegiel-
nią i donośną pothalterją, są do wy-
dzierżawienia razem lub pojedynczo.
Do objęcia dzierzawy każdej z dwóch
majętności potrzeba około 35,000 tal.
O bliższych szczegółach dowiedzieć się
można w **Dominium Jabłonowo**
(Prusy Zachodnie) w biurze admini-
stracji dóbr w pałacu. (2986)

Majątek,

1 milę od Krakowa odległy, pięknie
położony przy szosie, w dobrej i uro-
dzajnej glebie, jest z wolnej ręki do
sprzedania za cenę 70,000 złr. w. a.
Rliższa wiadomość pod lit. **J. G.** w
Administracji „Czasu“ w **Kra-
kowie.** (2709)

Folwark,

obejmujący 600 morgów ziemi w do-
brej glebie i z wybornymi łąkami, pół
mili od Wągrowa jest natychmiast
albo od 1 lipca r. b. pod przystęp-
nymi warunkami na lat 6 albo i 12 bez
inwentarza do wydzierżawienia. —
Bliższych wiadomości udzieli kupiec
H. Kronhelm w Wągrowcu. (2854)

Do sprzedania wieś rycerska

powiat wrzesiński, 1254 m. incl.
200 m. łąk. Grunt pszenny i je-
czmienny — 12000 tal. zaliczki.
45 tal. móg. Bliższa wiadomość
**Katarzynowo p. Strzał-
kowo.** (2965)

Dobra wiejskie

każdej żądanej wielkości w W. Księstwie Po-
znańskim, dobrze położone, wskazuje do ko-
rzystnego nabycia (2996)
Gerson Jarecki,
Magazynowa ul. 15 w Poznaniu.
Dla właścicieli gorzelni.
Majster kotłarski pan **Einecke**
z **Czempina** ustawił dla mnie
w mojej gorzelni dnia 3 kwietnia r. b.
nową kolonnę. — Zęznaję niniejszem,
że na tej kolonnie oszczędzam 25 %
wody i tyleż paliwa. — Ściągnięta
okowiata ma przy odbiorze do 88 %
Trallesa a w 1/4—1/2 godziny odpala
się 1500 litrów zacieru czysto, tak że
w wywarze nie ma wcale alkoholu. —
Dla tego mogę pana **Einecke** ka-
żdemu właścicielowi gorzelni z zupeł-
ną pewnością polecić. (2990)
Broniszewice pod Pleszewem
12 maja 1874.

Hrabia Dunin.

Powołując się na powyższe polece-
nie, polecam się pp. właścicielom go-
rzelni z uniżonem nadmienieniem,
i stare aparata gorzelnicze przerabiam
w ten sposób, że tenże sam jest wy-
datek i że przyjmuję gwarancją za
każde zobowiązanie.
Czempin, 22 maja 1874.
Einecke.
Fabryka towarów koprowych.
Mających zamiar sprzedać już uży-
wany (2981)
aparat gorzelniczy,
uprasza się o przesłanie kosztorysu
pod adresem **Srebrnagóra** post.
rest. **N. N.**

Ekonomom,

kawalera, zaopatrzonego w dobre świa-
dectwa poszukuje się od 1 lipca r. b.
do **Dominium Nieświastowice**
p. Mieścisko. (2984)
Ekonomom, naty, z
dobrą rekomendacją, znajdzie miej-
sce od św. Jana w **Roszkow-
ie** pod Jarocinem. (2988)

Urządnik gospodarczy,

obeznany z gorzelnictwem, znajdzie
miejscę od św. Jana rb. w Dominium
Mroczeń p. Kempno. Rekomen-
dacye franko. (2928)
Rządca gospodarczy
poszukuje od św. Jana innej posady. Adres
wskaże Adm. **Dz. Poz. Nr. 2729.**
Dom Zakowo pod Leszmem poszu-
kuje od 1-go lipca **nieznanego kucharza**
z dobrymi świadectwami. (2967)

Kucharz,

biegły w swym za-
wodzie zarazem i
myślny a nawet i ogrodnik, żona-
ty, życzliwy innemu miejscu od św. Jana
r. b. **Poste restante Alt-Boyen**
M. J. 300. — (2943)
Młodzieniec, któryby
kować w **sztuce kucharskiej**,
znajdzie każdego czasu miejsce w ku-
chini Bazarowej w Poznaniu. Zgłosić
się może do kuchmistrza **Ser-
watkiewicza.** (2919)

Zdolny leśnik,

kawaler, wolny od wojskowości, poszukuje
od św. Jana odpowiedniej posady. Bliższe
szczegóły w eksped. Dziennika Poznań-
skiego pod **Nr. 2802.** (2802)

Panna służąca,

znająca się na białym szyciu, krawiec-
czyźnie i **czesaniu** pani, znajdzie
miejscę zaraz lub od św. Jana w
Mroczeniu p. Kempno. (2929)
Od 1 lipca potrzebuję
służącego
nieznanego. (2907)
Zgłoszenia franco z załączeniem świa-
dectw.
Wolsztyn. Gajewski.

Wolsztyn. Gajewski.

W pierwsze i drugie święto Zielonych Św.
koncert ranny
od 6 godz. począwszy. **Koncert** po po-
łudniowy od 4 godz. — Cena wnijsia od oso-
by 1/2 sgr., dzieci płaca 6 fen. (2975)
Ogród obrony krajowej.
(Stary dworzec).
W niedz. d. 24 i w poniedz. d. 25 maja
wielki
koncert ogrodowy
wykonany przez
kapelę 1 wschodnio-pruskiego pułku
grenadierów Nr. 6.
Początek po poł. o godz. 4, cena wnijsia 1 1/2 sgr.
(3009)
Appold.